

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobce: M■■■■ B■■■■, nar. ■■■■■ bytem ■■■■■, zast. Mgr. Janem Vargou, advokátem se sídlem Fügnerovo náměstí 1808/3, Praha 2, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o zaplacení částky 100.000,- Kč,

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci částku 13.000,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. **Žaloba**, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 87.000,- Kč, **se zamítá**.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 24.684,- Kč, k rukám zástupce žalobce, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 13. 4. 2016 proti žalované domáhal zaplacení částky 100.000,- Kč představující zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání. Proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání usnesením Policie ČR, Obvodního ředitelství policie Praha III, ze dne 7. 8 2015, č. j. ■■■■■, pro

skutek kvalifikovaný jako zločin vydírání dle ust. § 175 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Žalobce proti tomuto usnesení podal stížnost, kdy napadené usnesení bylo usnesením státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 9 ze dne 27. 8. 2015, sp. zn. [REDAKCE], zrušeno a vráceno policejnímu orgánu k dalšímu projednání a rozhodnutí. Usnesením Policie ČR, Obvodního ředitelství policie Praha III ze dne 7. 9. 2015, č. j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto tak, že se trestní věc odkládá. Samotné nezákoně trestní stíhání trvalo 32 dnů, nicméně již od 16. 3. 2015 byl v pozici podezřelého. V posuzované trestní věci byl žalobce ohrožen trestní sazbou odnětí od 2 do 8 let. Nezákoně stíhání bylo pro žalobce velmi psychicky náročné a zásah do osobnostních práv žalobce byl velmi intenzivní, neboť žalobce byl již v minulosti nezákoně stíhán, přičemž ve vazbě strávil 624 dnů. V okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl, že se plánuje zahájení trestního stíhání v projednávané věci, se stres a obavy o budoucnost zvýšily, jelikož hrozilo riziko jeho vzetí do vazby, žalobce se obával, že by se mohla opakovat situace, kterou zažil při minulém trestním stíhání. Poté, co se seznámil se skutečnostmi, které mu byly kladeny za vinu, podal žalobce stížnost, k níž připojil podklady, ze kterých bylo zřejmé, že se nedopustil protiprávního jednání. Po podání vysvětlení dne 16. 3. 2015 si policie ani státní zástupce nevyžádali od žalobce žádné podklady. Žalobci v důsledku nezákoně trestního stíhání vznikla nemajetková újma spočívající zejména v poškození jeho dobrého jména, narušení jeho soukromého života i života jeho rodiny. Trestní stíhání přitom žalobci způsobilo řadu komplikací v pracovní a soukromé oblasti. Podáním, doručeným žalované dne 29. 2. 2016, uplatnil žalobce u žalované nárok na poskytnutí peněžitého zadostiučinění ve výši 100.000,- Kč jako náhrady vzniklé nemateriální újmy z titulu nezákoně (nedůvodně) trestního stíhání.

Žalovaná v podání doručeném soudu dne 19. 9. 2016 s žalobou nesouhlasila, navrhla její zamítnutí. Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku u žalované žádostí ze dne 29. 2. 2016, kterou žalobce uplatnil nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 100.000,- Kč. Žalovaná ve svém stanovisku ze dne 24. 8. 2016 žádosti žalobce o poskytnutí zadostiučinění v penězích nevyhověla. Žalovaná dále uvedla, že předmětné trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha III, Služba kriminální policie a vyšetřování, odbor obecné kriminality, 1. oddělení (dále jen „Obvodní oddělení policie Praha III“), ze dne 7. 8. 2015 pro zločin vydírání dle § 175 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Proti tomuto usnesení podal žalobce stížnost; dne 27. 8. 2015 vydalo Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 9 usnesení, kterým bylo napadené usnesení zrušeno a policejnímu orgánu uloženo, aby věc znovu projednal a rozhodl. Usnesením Obvodního oddělení policie Praha III ze dne 7. 9. 2015 byla věc odložena. Žalobce byl stíhán pro trestní čin vydírání, kdy mu v souladu s ust. § 175 odst. 2 tr. zákoníku hrozil trest odnětí svobody v rozmezí dvou až osmi let. Trestní stíhání žalobce přitom trvalo od 7. 8. 2015 do 27. 8. 2015, tedy pouze 21 dní. Žalovaná dále uvedla, že pro účely předmětného odškodnění nebylo možno přikládat větší váhu předchozímu nezákoně trestnímu stíhání, neboť žalobce byl již za předešlé nezákoně trestní stíhání odškodněn v roce 2012. Žalobce toliko obecně uvedl, že měl obavy o svou budoucnost a nemohl se věnovat své profesi, toto tvrzení však nedoložil. Žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení došlo k vydání nezákoně rozhodnutí, resp. k nezákoně trestnímu stíhání žalobce, ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., za což se žalobci omluvila. Toto konstatování a omluva se žalované jeví jako dostatečné zadostiučinění za porušení práva žalobce.

Při jednání konaném dne 28. 3. 2017 žalobce uvedl, že omluva není dostatečným zadostiučiněním. Předešlé nezákoně trestní stíhání bylo vedeno vazebně, žalobce byl přitom relativně dlouhou dobu ve vazbě. Tato zkušenost vzbuzovala v žalobci úzkost z následného, byť krátkého, trestního stíhání, neboť žalobce nemohl vědět, zda na něj nebude opět uvalena

vazba. Špatné zážitky z předchozího trestního stíhání se promítly do následného trestního řízení.

Žalobce na výzvu soudu učiněnou postupem dle ust. § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. v podání doručeném soudu dne 12. 4. 2017 uvedl, že následkem předmětného stíhání utrpěl psychický otřes, který se promítl do jeho pracovního a soukromého života. Žalobce působí jako jednatel společnosti [REDAKCE] která se zabývá [REDAKCE]. Po podání trestního oznámení [REDAKCE] nebyl schopen nadále pokračovat ve své činnosti a plnit své pracovní povinnosti. Vzhledem k předchozím špatným zkušenostem se obával o svou budoucnost. Společnost [REDAKCE] v roce 2014 vykázala výsledek hospodaření za příslušné účetní období 281.000,- Kč, kdežto v roce 2015 pouze částku 7.000,- Kč. Předmětné trestní stíhání mělo dopad i na jeho osobní život, kdy jeho partnerka V [REDAKCE] C [REDAKCE] musela podávat vysvětlení u Policie, přičemž žalobce byl policií vykreslen jako zločinec. Újma, která byla způsobena partnerce žalobce, pak měla dopad i na žalobce, který si to vyčítal. Trestní stíhání se projevilo i na fyzické výkonnosti žalobce, který je vrcholovým sportovcem [REDAKCE]. Zatímco v červnu 2015 se na mistrovství světa [REDAKCE] umístil [REDAKCE] na podzim téhož roku se žalobce již neprobojoval do finále soutěže. Ačkoliv byl žalobce v předchozí věci zproštěn obvinění, je mu neustále připomínána jeho trestní minulost, u orgánů činných v trestním řízení žalobce takové jednání považuje za nepřipustné. V podání doručeném soudu dne 15. 6. 2017 žalobce nad rámec shora uvedeného uvedl, že ze strachu, že by se podobná situace mohla v budoucnu opakovat, ukončil svou činnost [REDAKCE].

Skutková zjištění:

Co se týče uplatnění nároku žalobce u žalované, má soud za prokázané, a to jak z nesporných tvrzení účastníků, tak ze žádosti žalobce ze dne 29. 2. 2016 s podacím razítkem žalované ze dne 29. 2. 2016, ze stanoviska žalované ze dne 19. 9. 2016, ze stanoviska žalované ze dne 24. 8. 2016, že žalobce svůj nárok ve výši 100.000,- Kč předběžně uplatnil u žalované dne **29. 2. 2016** svou žádostí o odškodnění nemajetkové újmy vzniklé v důsledku nezákonného (nedůvodného) trestního stíhání. Žalovaná jeho žádosti vyhověla ve směru, že konstatovala, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, za což se mu omluvila, odškodnit ho v penězích však odmítla. Žalobce tedy splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „OdpŠk“), představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Ze spisu vedeného Obvodním oddělením policie Praha III, resp. z listin jej tvořících, má soud za prokázaný průběh trestního řízení tak, jak byl stručně popisován žalobcem i žalovanou, když žalobní tvrzení v tomto směru byla nesporná. Usnesením Obvodního oddělení policie Praha III ze dne 7. 8. 2015, č. j. [REDAKCE], bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, kdy toto usnesení bylo žalobcem převzato dne 7. 8. 2015. Proti tomuto usnesení žalobce podal stížnost dne 7. 8. 2015, usnesením státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu ze dne 27. 8. 2015, sp. zn. [REDAKCE] bylo napadené usnesení zrušeno a policejnímu orgánu uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl; usnesení státního zástupce bylo obhájci doručeno dne 1. 9. 2017. Státní zástupce v odůvodnění rozhodnutí přitom uvedl, že se policejnímu orgánu v průběhu prověřování nepodařilo shromáždit na podporu tvrzení poškozeného dostatečné podklady. Z usnesení Obvodního

oddělení policie Praha III ze dne 7. 9. 2015, č. j. [REDAKCE] soud zjistil, že trestní věc podezření ze spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku byla odložena, neboť ve věci nejde o podezření ze zločinu a není na místě věc vyřídit jinak. Z předmětného spisu soud dále provedl úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 16. 3. 2015, z něhož je patrné, že policejní orgán vyzval žalobce k předložení listin k prokázání jeho tvrzení.

Z nesporných tvrzení účastníků vzal soud za prokázané, že předchozí trestní řízení vedené proti žalobci pro zločin loupeže dle ust. § 234 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákona bylo zahájeno dne 8. 10. 2008, kdy téhož dne byl žalobce zadržen a následně byl vzat do vazby. Žalobce ve vazbě strávil celkem 624 dnů. Žalobce byl následně obžaloby zproštěn podle § 226 písm. c) tr. řádu, rozhodnutí soudu nabylo právní moci dne 10. 3. 2011.

Z výslechu žalobce soud zjistil, že při předešlém trestním stíhání byl mnoho měsíců omezen na své osobní svobodě. To v něm vzbudilo nedůvěru v policii. V projednávané věci na něj podal trestní oznámení jeden z dlužníků. Když žalobce vypovídal, policisté mu neposkytli prostor, aby se mohl k věci sám vyjádřit. Měl pocit, že policisté pouze sbírají materiál proti němu, což již jednou zažil a měl z toho strach. Měl strach také o partnerku. Začal mít noční můry, nebyl schopen rozumně pracovat, protože se bál, že by další z dlužníků na něj podal trestní oznámení. Všechny zakázky odkládal nebo rušil. Musel užívat prášky na nervy, stranil se společnosti, pak odjel na dovolenou, aby si odpočinul od toho stresu. Na dovolené týden prospal, protože doma mu to nešlo. Po návratu z dovolené se dozvěděl, že trestní stíhání bylo odloženo. Celé to trvalo asi 3,5 měsíce. Při druhém trestním stíhání nevyhledal odbornou pomoc psychologa, po prvním trestním stíhání navštěvoval terapeuta. Po předmětném trestním stíhání přestal vykonávat [REDAKCE]. Trestní stíhání se projevilo i poklesem jeho výkonu v [REDAKCE].

Z výslechu svědkyně V [REDAKCE] C [REDAKCE], družky žalobce, soud zjistil, že první trestní stíhání žalobce oba velmi zasáhlo psychicky, fyzicky i finančně. Bylo to obtížné období i pro jejich vztah. Byla tenkrát vyslýchána 9 hodin, což byla pro ni velmi negativní zkušenost. Při druhém trestním stíhání oba podávali vysvětlení, jednání ze strany policie bylo předpojaté, předsouvaly jí věci, co se nestaly. Chovali se k žalobci jako ke zločinci. Žalobce byl z toho úplně paralyzovaný, byl ve stresu, měl obavy, aby neskončil zase ve vazbě, bral prášky na spaní a na uklidnění. Nebyl schopný vykonávat své zaměstnání, museli spolu odjet na dovolenou. Společnost zaznamenala propad skoro 300.000,- Kč na zisku oproti roku 2015. Ona sama pak zkolabovala v říjnu 2015, rok byla v pracovní neschopnosti, následně ztratila zaměstnání na pozici [REDAKCE]. Kvůli trestnímu stíhání se nehádali, svědkyně mu to nekladla za vinu.

Z výkazu zisku a ztrát pro podnikatele ve zjednodušeném rozsahu vyplývá, že hospodářský výsledek společnosti [REDAKCE] činil za rok 2014 celkem 281.000,- Kč, za rok 2015 pak 7.000,- Kč.

Na základě shora popsaných skutkových zjištění dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu:

Usnesením policejního orgánu ze dne 7. 8. 2015 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, kdy žalobci hrozil trest odnětí svobody v rozmezí dvou až osmi let odnětí svobody. Proti tomuto usnesení žalobce podal stížnost dne 7. 8. 2015, usnesením státního zástupce ze dne 27. 8. 2015 bylo napadené usnesení zrušeno a policejnímu orgánu uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl; usnesení bylo obhájci žalobce doručeno dne 1. 9. 2016. Usnesením

policejního orgánu ze dne 7. 9. 2015 byla trestní věc žalobce odložena. Žalobce byl v minulosti stíhán pro zločin § 234 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákona, obžaloby byl však zproštěn. Během předchozího stíhání strávil ve vazbě 624 dní ve vazbě.

Po právní stránce soud posoudil věc následovně:

Podle ust. § 1 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 OdpŠk za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. Podle ust. § 7 odst. 1 OdpŠk a mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 OdpŠk lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle odst. 2 cit. ust. **byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.** Podle ust. § 26 OdpŠk, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem.

Podle § 14 odst. 1 OdpŠk se nárok na náhradu škody uplatňuje u orgánu uvedeného v § 6 (tj. podle § 6 odst. 2 písm. a) u Ministerstva spravedlnosti). Podle § 15 odst. 2 OdpŠk domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

Podle ust. § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

K nezákonnému rozhodnutí:

Nárok na náhradu škody (poskytnutí zadostiučinění) způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, je třeba v zásadě, resp. v určitých případech posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Ze strany státu se jedná o odpovědnost objektivní. Vznik nároku na náhradu škody tedy není podmíněn tím, že by v řízení bylo prokázáno, že orgán činný v trestním řízení jednal v přímém rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba, jež byla zproštěna obžaloby, resp. v daném případě nebyla uznána vinnou ze spáchání trestného činu, má zásadně právo na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání. Z podpůrného použití občanského zákoníku podle § 26 zákona ve spojení s ustanovením § 441 zákona č. 40/1964 Sb., resp. § 2918 zákona č. 89/2012 Sb., lze pouze dovodit, že byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Z toho vyplývá, že soud je v daném případě povinen

zkoumat zavinění obviněného (ať už ve formě úmyslné či nedbalostní) na zahájení trestního stíhání proti němu. Předmětem zkoumání je tak skutečnost, zda obviněný svým zaviněným úkonem přispěl k tomu, že trestní řízení proti němu bylo či muselo být zahájeno, tedy že jeho jednání bylo důvodem k zahájení trestního stíhání proti němu. Příčinnou souvislost mezi zahájením či vedením trestního stíhání a zaviněním obviněného je třeba hledat *nikoliv v jeho jednání, kterým měl podle orgánů činných v trestním řízení naplnit skutkovou podstatu trestného činu, pro který byl stíhán*, nýbrž v jiném jeho chování před zahájením trestního stíhání, popř. v jeho průběhu, tj. především v jeho postoji vůči orgánům činným v trestním řízení, tedy v tom, zda svým jednáním či úkony procesního charakteru zapříčinil, že trestní stíhání muselo být zahájeno (nebo v něm nadále pokračováno). Soud žádné zavinění ve shora uvedeném smyslu u žalobce neshledal a ani žádné takové zaviněné jednání žalobce či skutečnosti tomu nasvědčující žalovanou nebyly ani tvrzeny.

Jiné než odsuzující rozhodnutí je tak v zásadě (neplatí to však výlučně) rozhodnutím, které (ve svých důsledcích, nikoliv výslovně – srov. shora), ruší účinky zahájeného trestního stíhání dané ať již usnesením o jeho zahájení jakožto formalizovaným rozhodnutím či sdělením obvinění jakožto opatřením (záleží na znění tr.ř. účinném v době zahájení trestního stíhání, podstata však zůstává zcela stejná), popřípadě sdělením podezření jakožto opatřením, jímž bylo trestní stíhání zahájeno. Jak ve své judikatuře uvádí Nejvyšší soud ČR tak nárok na náhradu nemá jen ten, kdo si obvinění sám zavinil, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo, že trestný čin byl amnestován. Judikaturou tak byl výkladem zákona založen nárok na náhradu škody (nemajetkové újmy) nevyplývající přímo z doslovného znění zákona, způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, ale jiným rozhodnutím, jehož obsahem je hodnocení usnesení o zahájení trestního stíhání jakožto nesprávného. Nicméně to neznamená, že by každé jiné rozhodnutí, než pravomocné odsouzení, hodnotilo usnesení o zahájení trestního stíhání jako nesprávné. Mezi takové rozhodnutí např. nepatří zastavení trestního stíhání z důvodu zániku trestnosti promlčením (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř. (srov. rozsudek NS ze dne 17.9.2012, sp.zn. 28 Cdo 605/2012) či zastavení trestního stíhání pro zpětvzetí souhlasu poškozeného (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) tr.ř.) analogicky dle ust. § 12 odst. 2 zákona, jakkoliv v uvedeném ustanovení není tento důvod zastavení trestního stíhání výslovně uveden.

V dané situaci však soud vzhledem k výsledku řízení shledal **existenci odpovědnostního titulu spočívajícímu v nezákonném rozhodnutí**, ostatně jak shledala i žalovaná.

K zadostiučinění z důvodu nezákonného rozhodnutí:

Co se týče vzniku nemajetkové újmy z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání **nejde o vyvratitelnou domněnku jako u nepřiměřeně dlouhého řízení**, kdy se újma na straně poškozeného předpokládá, újma z důvodu trestního stíhání musí být prokázána, (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.3.2012, sp.zn. 30 Cdo 2555/2010, ze dne 3.7.2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud tak vychází z toho, že vznik nemajetkové újmy (jakkoliv je každé trestní stíhání dle nálezů Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 428/05 spojeno vždy s jistým zásahem do osobnostních práv trestně stíhaných osob) není na místě presumovat, ale **prokazovat**, stejně tak jako **intenzitu (případně) újmy, odůvodňující peněžní odškodnění**.

Soud při stanovení formy a výše zadostiučinění vycházel v souladu s ustálenou judikaturou ze tří základních kritérií: z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a z dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Povahou trestní věci se myslí zejména závažnost trestného činu, které bylo poškozenému kladeno za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou poškozený trestní řízení vnímá. V daném případě žalobci **hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody (sazba 2 až 8 let)**. S ohledem na trestní bezúhonnost žalobce bylo možno předpokládat, že v případě jeho odsouzení by byl uložen trest **v dolní polovině sazby, uložení nepodmíněného trestu však nebylo vyloučeno**. Žalobce **vyličil dopady ve své osobnostní sféře** z důvodu trestního stíhání, a to v psychické, pracovní, partnerské a zdravotní rovině. Žalobce uváděl, že měl strach z budoucnosti, obával se vzetí do vazby, měl psychické problémy (nespavost, stres), nemohl pracovat, poklesl u něj výkon ve sportu. S ohledem na výslech žalobce, výslech svědkyně C. a výkaz zisku za rok 2015 má soud za to, že žalobce prokázal tvrzený dopad v osobnostní sféře. Nelze přitom odhlídnout od skutečnosti, že trestnímu stíhání žalobce předcházelo trestní stíhání v jiné trestní věci, kdy žalobce strávil 624 dní ve vazbě, ačkoliv byl následně obžaloby zproštěn. Soud se ztotožnil s žalobcem, že předchozí negativní zkušenost způsobila to, že žalobce vnímal projednávané trestní řízení citlivěji než jiné osoby v obdobném postavení. Co se týče **trvání zásahu** spočívajícího ve vedení trestního stíhání, tento trval od 7. 8. 2015 do 27. 8. 2015, resp. do 1. 9. 2015, což byl okamžik, kdy se žalobce dozvěděl, že usnesení policejního orgánu bylo zrušeno, tj. **26 dní. Trestní stíhání tak bylo extrémně krátké**. V posuzovaném případě nelze přihlížet k fázi tzv. prověřování, které probíhalo před vydáním nezákonného rozhodnutí. Nelze však přihlížet ani k době po oznámení, že usnesení o zahájení trestního stíhání bylo zrušeno.

Vzhledem ke shora uvedeným okolnostem dospěl soud k závěru, že **žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv zahájením a vedením trestního stíhání vznikla, nadto v takové intenzitě, jež odůvodňuje odškodnění v penězích**. Soud si je vědom, že dosud nedošlo judikaturou ke stanovení obecného, resp. obvyklého výpočtu zadostiučinění z důvodu nezákonného trestního stíhání. V daném případě však má soud za to, že odškodnění za nezákonné trestní stíhání by nemělo činit více, než je minimální orientační sazba za omezení osobní svobody, tedy 500,- Kč za jeden trestního stíhání. Jako přiměřené zadostiučinění se tak soudu jeví částka ve výši 13.000,- Kč (26 x 500,- Kč).

Ze shora uvedených důvodů soud o žalobě na poskytnutí zadostiučinění z titulu trestního stíhání rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I., tedy přiznal žalobci částku ve výši 13.000,- Kč, co do zbytku byla žaloba zamítnuta (výrok II.).

K nákladům řízení:

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř., podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu, a to jakkoliv je si soud vědom rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, uveřejněného pod R 40/2014, jenž dovozuje plný úspěch (§ 142 odst. 1 o. s. ř.).

Zástupce žalobce ve věci provedl následující úkony: převzetí a příprava zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) AT; sepis žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) AT; 2x účast na jednání u soudu (dne 28. 3. 2017, dne 19. 5. 2017) dle § 11 odst. 1 písm. g) AT; písemné podání k výzvě soudu dle § 11 odst. 1 písm. d) AT; závěrečný návrh dle § 11 odst. 1 písm. d) AT.

Náklady řízení se sestávají z odměny za právní zastoupení žalobce za 6 úkonů právní služby dle ust. § 7 bod č. 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 1. 2014 sp. zn. 30Cdo 3378/2013), kdy tak za jeden úkon právní služby přísluší částka 3.100,- Kč, celkem tak 6 úkonů po 3.100,- Kč, tj. **18.600,- Kč**. Režijní paušál hotových výdajů dle § 13 odst. 3 AT celkem 6x 300,- Kč, tj. **1.800,- Kč**. Odměna a náhrady – celkem částka **20.400,- Kč** – byly navýšeny o částku 4.284,- Kč odpovídající 21 % DPH, jehož je zástupce žalobce plátcem, což doložil osvědčením.

Ke lhůtě k plnění:

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení, a to k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Praze dne 26. června 2017

Mgr. Pavel Riedlbauch v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: Vítková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrála a soudců JUDr. Miroslava Stoklasy a JUDr. Ivy Hubáčkové ve věci žalobce M. B., narozeného bytem zastoupeného Mgr. Janem Vargou, advokátem se sídlem Praha 2, Fügnerovo náměstí 1808/3 proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky 13.000 Kč, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. června 2017, č. j. 12 C 92/2016 - 101,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. m ě n í tak, že se žaloba z a m í t á.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náklady za řízení před soudy obou stupňů 1.500 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Citovaným rozsudkem obvodní soud uložil žalované zaplatit žalobci 13.000 Kč a náklady řízení 24.684 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku. Ve výroku II, který nabyt samostatně právní moci soud zamítl žalobu o zaplacení částky 87.000 Kč.

Žalobce se domáhal náhrady nemajetkové újmy v rozsahu 100.000 Kč vzniklé v důsledku nezákonného trestního stíhání. Žalovaná jeho návrhu vyhověla a písemně se mu omluvila, avšak odmítla ho odškodnit v penězích.

Soud vycházel ze zjištění, že usnesením Policie ČR ze dne 7. 8. 2015 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu vydírání podle § 175 odst. 1 a odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Proti tomuto usnesení podal žalobce stížnost a usnesením státního zastupitelství pro napadené usnesení zrušeno a policejnímu orgánu uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Následně rozhodla Policie ČR usnesením ze dne 7. 9. 2015 tak, že trestní věc byla odložena s tím, že ve věci nejde o podezření ze zločinu a není na místě věc vyřídit jinak. Žalobce toto trestní stíhání dal do souvislosti s jeho předchozím trestním stíháním pro trestný čin loupeže, kdy byl dne [redacted] zadržen a vzat do vazby, v níž strávil celkem 624 dní. Tato předchozí stíhání pro zločin loupeže skončilo rozhodnutím soudu, dle něhož byl obžaloby zproštěn, přičemž rozhodnutí soudu nabylo právní moci dne 10. 3. 2011.

Právně byla věc posouzena tak, že v případě druhého trestního stíhání žalobce došlo k nezákonnému rozhodnutí, neboť vůči žalobci bylo zahájeno trestní stíhání, jenž neskončilo pravomocným odsouzením. Ze strany státu se jedná o objektivní odpovědnost ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Existenci odpovědnostního titulu spočívajícího v nezákonném rozhodnutí shledala i žalovaná. V daném trestním řízení žalobci hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody v délce dvou až osmi let. Žalobce uvedl, že se obával opětovného vzetí do vazby, stíháním utrpěl jeho pracovní výkon i sportovní výsledky. Trestní stíhání soud hodnotil s jeho předchozím stíháním, kdy byl stíhán dlouhodobě vazebně. Nicméně zásah do jeho práv byl poměrně krátký, druhé trestní stíhání trvalo po dobu 26 dní a bylo tak extrémně krátké. Žalobci vznikla nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv, a to v takové intenzitě, jež odůvodňovalo odškodnění v penězích. Neměla by však činit více než minimální orientační sazba za omezení osobní svobody, která činí 500 Kč za jeden den trestního stíhání, tedy za 26 dní celkem 13.000 Kč. Tato částka z titulu zadostiučinění za nemajetkovou újmu byla proto žalobci přiznána, do zbytku byla žaloba zamítnuta a o nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 3 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včas odvolání, v němž poukázala na to, že druhé trestní stíhání žalobce trvalo 21 dní a nikoliv chybně uvedených 26 dní. Během této doby dostal žalobce od orgánů Policie ČR povolení vycestovat do zahraničí [redacted]. Tato skutečnost nepotvrzuje obavy žalobce z toho, že by mohl být stíhán vazebně, neboť by mu nepochybně povolení k vycestování do zahraničí nebylo dáno. Žalobce v řízení tvrdil, že ukončil svoji činnost [redacted], nicméně z jeho profilu na sociálních sítích vyplývá, že v [redacted], z [redacted], z

čehož je patrné, že žalobce neupustil od své předchozí obchodní činnosti [REDACTED]. Z internetových stránek společnosti [REDACTED] vyplývá, že tato obchodní společnost žalobce se stále zabývá [REDACTED]. Jestliže žalobce tvrdil, že měl ujít zisk v této obchodní společnosti v důsledku jeho trestního stíhání, tak zde dle odvolatelky chybí příčinná souvislost mezi tvrzeným ušlým ziskem a trestním stíháním. Za předchozí trestní stíhání byl navíc žalobce odškodněn. Odvolatelka navrhl, aby ve vyhovujícím výroku I. byl rozsudek změněn a žaloba zamítnuta.

K odvolání žalované se žalobce písemně vyjádřil. Poukázal na to, že soud prvního stupně správně vyhodnotil předchozí negativní zkušenost žalobce s činností orgánů Policie ČR, kdy byl dlouhodobě a nedůvodně vazebně stíhán. Pokud odvolatelka poukázala na pokračování jeho podnikatelské činnosti, tak v oboru [REDACTED] podniká pouze nyní v omezeném rozsahu, těžiště jeho činnosti spočívá ve vzdělávání. Navrhl, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek potvrzen.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání v rozsahu napadeného výroku I. a souvisejícího výroku III. o nákladech řízení dle § 212, § 212 a odst. 1 odst. 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované je důvodné.

Odvolací soud vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci obvodním soudem, aniž shledal důvody pro opakování či doplnění dokazování. Žalobce v řízení tvrdil, že jeho druhým trestním stíháním v roce 2015 bylo ze strany státu zasaženo do jeho podnikání tím, že došlo ke snížení zisku jeho firmy. Sám utrpěl psychický ořes a měl obavy o budoucnost. Jeho přítelkyně v souvislosti s trestním stíháním musela u policie svědčit a stíhání mělo dopad i na jeho život v tom směru, že mělo dojít k poklesu jeho sportovní výkonnosti [REDACTED], které se věnuje závodně. V roce 2015 na počátku roku dosahoval výrazně lepších sportovních výsledků než po skončení stíhání.

Tyto skutečnosti hodnotil odvolací soud shodně jako soud I. stupně v tom směru, že zde došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu 7 odst. 1 citovaného zákona č. 82/1998 Sb. v platném znění. Za toto pochybení se žalovaná písemně žalobci omluvila a odvolací soud po zvážení všech skutkových okolností případu dospěl k závěru, že ve smyslu ustanovení § 31a odst. 2 citovaného zákona se toto písemné konstatování porušení práva jeví jako dostačující. Kompenzace v penězích je ze zákona formou subsidiární formy náhrady nemajetkové újmy, nastupující až tehdy, není-li možno tuto újmu nahradit jinak. Aby mohlo být přistoupeno k peněžité náhradě soud musí zvažovat závažnost vzniklé újmy i okolnosti, za nichž k této majetkové újmě došlo.

Odvolací soud nepochybuje, že zahájení trestního stíhání je závažným zásahem do osobnostních práv trestně stíhané fyzické osoby, jak plyne z judikatury ústavního soudu citované v odůvodnění napadeného rozhodnutí. V souzené věci však je nutno přihlédnout k tomu, že celková doba druhého trestního stíhání žalobce činila 21 dní (v písemném odůvodnění rozsudku chybně uvedeno 26 dní) a během této doby, jak správně poukazuje odvolatelka, [REDACTED] dní žalobce strávil na dovolené v zahraničí. Jeho obava, že bude vůči němu postupováno jako v předchozím případě, kdy byl dlouhodobě stíhán vazebně, tedy neměla reálný základ. Další jeho tvrzení, že v důsledku trestního stíhání se snížil roční zisk jeho firmy rovněž nemá oporu v provedených důkazech a chybí zde zejména jakákoliv souvislost mezi tímto krátkodobým stíháním žalobce a jeho celoročními podnikatelskými

aktivitami. Zásah v oblasti nižší sportovní výkonnosti odvolací soud hodnotí jako spíše nepatrný.

S ohledem na všechny tyto zjištěné okolnosti ve věci proto odvolací soud dospěl k závěru, že písemná omluva od žalované byla dostatečným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu žalobce a není zde žádný reálný důvod pro poskytnutí peněžních náhrady v souvislosti s tímto krátkodobým trestním řízením.

Odvolací soud proto postupoval dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a napadený rozsudek ve výroku I. změnil tak, že se žaloba zamítá.

Výrok o nákladech řízení před soudem I. stupně vyplývá z ustanovení § 224 odst. 2 o.s.ř. za použití § 142 odst. 1 o.s.ř. Procesně úspěšná žalovaná měla náklady za právní zastoupení, přičemž ve smyslu § 151 odstavec 3 o.s.ř. nebyla zastoupena advokátem. Ve smyslu vyhlášky č. 254/2015 Sb., jí proto náleží náhrada nákladů v paušální výši a to za čtyři úkony právní služby (vyjádření k žalobě, procesní návrh z 23. 5. 2017 a účast u dvou jednání soudu. Před odvolacím soudem náleží žalované náhrada za 1 úkon za podané odvolání. Žalované tak náleží náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů za 5 úkonů právní služby po 300 Kč, celkem 1.500 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 31. ledna 2018

JUDr. Zdeněk S t i b r a l, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kolářová Lenka